

STUDENTEN WEEKBLAD

9^e Jaargang.

No. 3.

HOOFDREDACTEUR: J. H. TELDERS.

REDACTEURS: CH. E. DUTILH, H. A. W. KLINKHAMER, R. A. D. CORT VAN DER LINDEN, G. P. NIJHOFF, J. A. SCHOUTEN, J. P. VALKEMA BLOUW, F. A. VENING MEINESZ.

Donderdag

18 Oct. '06.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen. Het adres voor redactie en administratie is: Vlamingstraat 34.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 23 October, des middags om 4 uur.

„Corda Fratres”

O, vous tous, dont la foi et l'espoir de vingt ans vous sourit, unissez, unissez-vous à nous.

Qu'un souffle puissant d'amour et de concorde transporte vos âmes, du Volga à la Seine, de la Méditerranée au de là de l'Océan; et sous notre blanc drapeau, dans les anciennes murailles des universités de l'occident, dans les palais nouveaux des athénés de l'Amérique et de l'Océanie, notre hymne montera aux ciels radieux, lançant dans l'univers rajeuni ses mots de paix et de liberté. La science n'a pas de barrière, nos coeurs ne sont pas étrangers . . . nous sommes frères.

Hommes de la terre qui agissez des couteaux l'un contre l'autre, écoutez, écoutez . . . nous sommes frères!! Non plus les coups de canon et de fusils, les sanglots des mourants sur les champs de batailles, les larmes des mères, des veuves et des enfants: nous voulons le chant d'un peuple libre et content qui travaille au nom de la liberté et de la science, jeunes avant-gardes des progrès humains, écoutez:

L'esprit de la solidarité humaine nous doit nous faire sentir citoyens de l'humanité, et de vos coeurs débordants, de sentiment et d'enthousiasme nous espérons beaucoup; et un jour viendra dans lequel sur la terre fatiguée du servage et des haines surgira le demain glorieux de notre victoire.

En Gij, Delftenaars, Hollanders, zoudt Gij geen gevolg geven aan dezen oproep, die zulke schoone belangen beoogt? Zoudt Gij zoo in Uwe studie als anderszins opgaan, dat Gij niets voelt voor het grootsche streven? Want het aantal Hollandsche toetredenen tot „Corda Fratres” is nog zeer, zeer gering; voor Delft bedraagt dit $\pm 2\%$ van de aan de T. H. ingeschrevenen. Ziet met welk een enthousiasme onze zuidelijke broeders dezen oproep begroet hebben: Brussel, Antwerpen, Gent, Gembours, Luik hebben reeds consulaten. En Holland bezit tot nu toe slechts het consulaat 's-Gravenhage. Moet Gij in het internationaal beoogen van deze grootsche belangen achterblijven? Of zou het waar zijn, men mompelde van „Hollandsche laksheid”? Neen, dat kàn niet, dat mag niet, in jonge Hollandsche borsten moet ook plaats wezen voor „Corda Fratres”. Ik veronderstel dat onbekendheid met het doel en het bestaan van de studentenfederatie „Corda Fratres” de oorzaak zijn van deze geringe belangstelling. Gij zult de toonaangevende mannen moeten leveren, die door hun voorgaan van grooten invloed kunnen zijn op het nabijkomen van het grootsche doel: de wereldvrede. Slechts Uw aller medewerking is in staat te verwezenlijken Art. IV: Chaque confédéré à son entrée dans la „Fédération” s'engage sur son honneur à employer sans cesse les moyens que sa position sociale, son intelligence et son activité lui fournissent pour favoriser les rapports internationaux qu'il croira utiles afin de dissiper, dans n'importe quelle classe de personnes, les préjugés, les rancunes, les haines qui rendent les Etats réciproquement hostiles et toujours sur pied de guerre.

Een Hollandsche stad heeft men waardig gekeurd voor den zetel van de arbitrage-commissie.

„Les Pays-Bas, à juste titre fiers de donner l'hospitalité à la conférence de la Paix, avaient voulu les bien recevoir. Nous étions à Huis-ten-Bosch, dans le Palais où triomphe Jordaens. A travers les fenêtres ouvertes, nous voyions tous les éléments des paysages hollandais et il semblait que cette année le printemps fut encore plus riche de la couleur des fleurs et du chant des oiseaux. Le cadre était grandiose!

Toe, sluit U dan aan, Hollanders, „fraternisons, fraternisons, unissons-nous au moyen d'une association vaste et étendue, qui affirme la solidarité désirée et qui transporte notre esprit au delà des confins des pays, vers nos compagnons éloignés.

„. . . Les coeurs sont, et doivent être frères — Corda fratres — voilà notre devise; voilà les mots que nous écrirons sur le drapeau blanc de la phalange que nous verrons s'avancer dans la zone immense de l'humanité.

Dagelijks kunt Gij het vernemen, hoevelen Uwer collega's, waaronder vele vrouwelijke, vallen in de worsteling om vrijheid en recht, daar in Rusland.

„Souvenez-vous que les étudiants d'Odessa ont accueilli dans l'université et défendu, pendant plusieurs jours les femmes et les enfants israélites contre la férocité de la populace; à Varsovie dans la question de l'enseignement en langue polonaise, les russes de l'université et du polytechnique ont soutenu les raisons de leurs camarades polonais.

Het staat er zoo eenvoudig en roerend:

Le Bureau Central International annonce aux confrères la morte de notre jeune camarade et soeur Anne Emelianoff étudiante de l'Institut Supérieur de Pédagogie de St. Petersburg, fusillée par les cosaques à Jekaterinoslaw dans les derniers événements de la révolution . . .

„. . . Souvenez-vous tous, camarades, de vos martyrs et de votre histoire; souvenez-vous tous, vous qui avez une patrie et une liberté!

Que dans ce moment tous ceux qui cherchent chez vous l'oubli de leurs malheurs soient pour vous sacrée comme votre famille; — ils sont vos frères. . . .

„. . . Salut, jeunes fleurs, atrocement renversés sur le tige! — Salut, jeunes martyrs!

Ik wil eindigen met de slotwoorden van den grijzen Frédéric Passy, bij gelegenheid van het IIIe Congres te Luik van Corda Fratres:

Au lieu de déchirer les drapeaux, unissons-les et au-dessus d'eux faisons flotter celui de la Fraternité, de la Liberté, de la Justice et du Droit.

M. Beernaert, Minister d'Etat de Belgique, et moi, nous ne le verrons certes pas, mais je souhaite ardemment que vous voyez cela, vous, les jeunes. Vive l'Humanité et que sur elle règne la Paix!”

Et pourquoi nous haïr et mettre entre les races
Ces bornes ou ces eaux qu'abhorre l'oeil de Dieu?
Des frontières au ciel voyons-nous quelques traces?
La voûte a-t-elle un mur, une borne, un milieu?

Nations! mot pompeux pour dire barbarie!
L'amour s'arrête-t-il où s'arrêtent vos pas?
Déchirez ces drapeaux? une autre voix vous crie:
L'égoïsme et la haine ont seuls une patrie;

La fraternité n'en a pas.

Lamartine.

Kan de redactie van het S. W. mij helpen? Ik mis de kracht aan mijn woorden dien gloed te geven, die in Italië reeds dadelijk 10000 (tienduizend) studenten deed aaneensluiten. Zou het niet op den weg liggen van de Centrale Commissie voor Studiebevelingen eene vergadering uit te schrijven, daar zij zoo'n machtig lichaam is? Licht dat dan betere resultaten verkregen worden dan die welke een enkele oproep in het S. W. kan hebben.

G. R. DOEVE.

Oproep om Steun.

In het S. W. van 11 October komt van redactioneelen een stuk met bovenstaanden titel voor. Nauwelijks had ik het gelezen of ik voelde mij werkelijk gedrongen iets in te zenden. Of het stuk dus aan zijn bedoeling beantwoordde? Ik ben wel niet van plan te doen wat de redactie zoo graag wilde, n.l. mijn „geesteskinderen" onder hare hoede aan het S. W. toevertrouwen, net zoo min als ik mijn prullemand zal doorsnuffelen om te zoeken naar hetgeen ik op „letterkundig en ander gebied" heb voortgebracht, maar toch zend ik iets in en dit schijnt voor het S. W. een gebeurtenis van groot gewicht te zijn.

Ik schrijf het hier volgende speciaal om de redactie er op te wijzen dat het door haar geschreven stuk van de vorige week allerslechtst en zeer onverstandig geschreven is.

Ik wist niet dat het S. W. in zulke penible omstandigheden verkeerde. Doch nu ik heb gezien wat de redactie zelf in staat is te leveren, verwondert het mij niet dat er geen medewerkers zijn te vinden.

Dacht de redacteur! nu werkelijk dat hij door een dergelijk aanmatigend en onhebbelijk stuk van de studerende steun zou krijgen voor zijn blad? Ik geloof niet dat hij zoo naïef zal zijn. Of verwacht hij soms dat plotseling een ieder naar de pen zal grijpen om toch maar vooral niet door Mijnheer!, die blijkbaar zoo'n juist oordeel heeft, bij de categorie der sullen te worden opgeschreven?

Door de redactie wordt namelijk het meerendeel van ons hiertoe gerekend, zijnde „klungelend (wat is dit? Zoo iets als slungelend?) sullig en prullig, onbeduidend en pretentius.

Verder is de redactie er niet op gesteld, de stem van die klungels te hooren. Dat dat meerendeel niet in het S. W. wil schrijven moet dus een reden tot blijdschap zijn voor de redactie.

Gelukkig is Mijnheer! geen klungel volgens eigen opinie, anders hadden wij die „Oproep" niet te lezen gekregen.

Het stuk gaat aldus door:

„Maar er zijn uitzonderingen, er moeten er toch zijn!"

Blijkbaar is de redactie door verstandig denken en misschien ook door zoo nederig te zijn met alleen zichzelf niet onder de slungels, neen klungels, te willen rekenen, tot de conclusie gekomen, dat er wel uitzonderingen moeten zijn, dat niet alle studenten sullig en prullig kunnen zijn. Niet dat zij ooit iets anders dan klungels heeft gezien, want al zoekende roept zij uit: „er moeten er toch zijn!"

Welnu, deze problematische uitzonderingen moeten de redactie laten zwemmen in „kolken van gedachten". Als zij in plaats van een dergelijk zwembad maar geen koude douche krijgt.

Dan volgt het pruilend uitspreken van een redactioneelen wensch. „Wij willen zoo graag ons blad belangrijk doen zijn". Maar direct herstelt Mijnheer! zich; hij is weer de kastijdende uitzondering, die geen valsche schaamte heeft (had hij maar wat goed geplaatste schaamte) en hij slingert ons, of neen, de categorie der uitzonderingen naar het hoofd, dat zij gelijkmoedig lamlendig is. Hierbij heeft de geachte redacteur blijkbaar vergeten dat hij zichzelf ook tot de élite heeft gerekend.

De redactie voorziet verder een tijdstip waarop zij zal moeten zeggen: „wij willen wel, wij kunnen niet!" Hoort hier niet achter „wij kennen niet!"?

Dan komt er een aardige vergelijking, maar grof.

De medewerkers van vroeger worden genoemd licht-arme hyacinthen, die spichtig groeien. Waarom licht-arm? Hadden zij zulke bekrompen duistere ideeën of waren zij obscuur? En vanwaar die spichtige groei? Was hun taal zoo scherp?

Nu komt het hoogtepunt. Douwes Dekker is in aantocht. Vanaf de hooge redactiezetel wordt ons een Multatuliaansche onhebbelijkheid toegeschetterd.

„Gij die dit leest en gniffelt (zeker afgeleid van griffel; zou het dus het knarsen van een griffel beduiden, of tand-

knarsen) in U zelf en zegt: wat maken ze zich weer dik en eet een boterhammetje met veel jam lekker op...." (De zetter is hier blijkbaar erg in de war geweest, want de woorden liggen dooreen en de zin is niet uit. Of is dit misschien een stuk geesteskind van den redacteur?)

„Maar Gij zijt ook infaam onbeduidend en tegen U heb ik het niet".

Na dit schetterend trompetgeschal komt wat milder taal. De redactie smeekt met zoete woorden.

Dan nog volgt een raad. „Gooi partijschap, gooi vijandschap, zoo gij die tegen het S. W. uit stumperig vooroordeel koestert, over boord." Maar als die vijandschap (het woord is groot maar komt niet van mij) eens niet voortkwam uit stumperig vooroordeel, wat dan? Kunnen er geen gegronde redenen voor wezen? Het eindzinnetje slaat den spijker op den kop. „De redactie van het Studenten Weekblad vraagt om stukken voor het S. W." Had men hiermee niet kunnen volstaan? De uitwerking zou geloof ik niet minder zijn geweest.

A. Kss.

Aan A. Kss.

Nauwelijks had ik Uw stuk gelezen of ik voelde mij werkelijk gedrongen iets in te zenden. Of Uw stuk dus aan zijn doel beantwoordt?

Werkelijk, Mijnheer Kss., wij moeten het toegeven, Uw stuk komt ons buitengemeen belangrijk voor. Niet enkel de inhoud is het, welke wij zoo zeer interessant achten, maar vooral het feit, dat Gij U plots gedrongen voeldet iets in te zenden, en dat tengevolge van een oproep, die — laten we het daar nu over eens zijn — zoo „allerslechtst en onverstandig geschreven was".

Maar heb toch de goedheid te bedenken, dat het aan ons, armen van geest, slechts zoo uiterst zelden gegeven is, Stukken zooals Gij die schrijft onder oogen te krijgen en daaraan onze armzalige produktjes te toetsen.

Alleen, het spijt ons geweldig, dat Gij ons reeds dadelijk alle illusie ontnemt door voorop te stellen, dat wat Gij schreeft, geen Kind van uwen Geest en ook geen van uw prullenmand was. Wat mag het dan wel zijn; ons docht totnogtoe immer dat de pen alleen niet voldoende was, om letterkundige voortbrengselen te wrochten?

* * *

Maar kort en goed, wij nemen het voor wat het is en verdiepen ons verder niet in fantasieën omtrent de ontstaanswijze.

En dan bewonderen wij in A. Kss. den held, die voor zijn mede-studenten aan de T.H. opkomt en ons nu zonneklaar bewezen heeft, dat het meerendeel onder dezen wel degelijk meer dan het gemiddelde is; ook nu echter blijven wij staan voor een mysterie, dat A. Kss. niet opheldert, namelijk de reden, die dan wel dat meerendeel weerhoudt (beter: slechts enkelen niet weerhoudt) hun meening te verkondigen. In het slot van zijn stuk wordt gezinspeeld op gegronde redenen, gegronder in allen gevalle dan vijandschap of partijschap. Wat mogen die redenen dan wel zijn?

Gaarne zouden we deze van A. Kss. vernemen. Weliswaar stellen we voorop dat ze hem bekend zijn, maar in dat geval zouden we hem toch nederig verzoeken ze op te geven.

En, al zijn we er ook van overtuigd, dat wat Kss. nu gaat zeggen geweldig zal zijn, toch hebben we liever dat geweldige, dan het kss., kss., kss., waarmede A. Kss. ons nu tracht te verschrikken.

?

Chanson de larmes.

Naar men ons mededeelt geeft onderstaand gedicht treffend A. Kss's stemming weder:

Wie scheldt
En velt
Het oordeel daar
In woelig hassebassen.
Wie schreeuwt
En leeuwt
Van zessen klaar.
En gooit mij in de plassen.

Wie plakt
 En lakt
 Mijn etiquet
 En stopt mij zonder schroomen,
 Een slaapmuts op
 Mijn fieren kop
 In bed
 Om daar te droomen.
 Wie is het?
 Noemt, beschrijft mij hem.
 Ik wil hem gaan verslinden.
 Haalt inkt en pot
 Van achter slot
 En spuwt naar alle winden.
 Wie had gedacht
 Dat onverwacht
 Ook ik nog tijd zou vinden
 Om met mijn woord
 Per woé-accoord
 Redacties te gaan binden.
 Nu is het uit.
 Mijn uurtje luidt.
 Ik móet nu naar den Kroeg.
 'k Schreef eens, o Heer!
 Maar doe 't nooit meer.
 D'r schrijven d'r genoeg.

Een geestelijk faillissement.

Als hoofdartikel van 't S. W. No 2, 9e jaargang¹⁾ verschijnt een „Oproep om steun”.

Wat zou het nu weer zijn!

Alweer een arme weduwe meer!

Men bepeinst het al of niet zedelijk verplicht zijn bij te dragen, vooral wanneer het ongeluk is gebeurd in een tak van bedrijf of dienst, waarin men later misschien ook z'n brood moet verdienen.

Visioenen dagen op.

Voor den civiel dat van een verpletterd hoofd op een bloedige heipaalkop. Voor het geestesoog van den bouwkundige valt een man met kalkbak van een gevaarlijk hoogen steiger. De werktuigkundige ziet massale vliegwiel en grimmige tandraden het „slachtoffer van eigen onvoorzichtigheid voor het oog zijner makkers tot een vormelooze massa verminken”. Want ieder is geneigd bij iets dergelijks alleen te denken aan wat kan voorvallen in z'n eigen toekomstige loopbaan, uitvloeisel van het „hooghouden van eigen vak”.

Bij verder doorlezen blijkt echter dat van een ongeluk geen sprake is.

De redactie wil geen medelijden opwekken voor de nagelaten betrekkingen van een door een ongeluk getroffen, maar voor het S. W. en daarmee dus voor zichzelf.

De „Oproep om steun” maakt den indruk van eene kreet om hulp van een verlaten stervende, en bij nader overdenken heeft het iets weg van een aanklacht der redactie tegen zichzelf.

„Moet het S. W. volgeschreven worden door haar zeven redacteuren?” vraagt één van de zeven op een toon van bitter verwijt.

Als wedervraag zouden wij lezers kunnen stellen: „Moeten wij een blad met zeven redacteuren aan 't hoofd zelf vullen?”

Waartoe dient de redactie dan eigenlijk? En hoe vat Ge Uw taak als redacteur op?

Is het het redigeeren, het opstellen, het in de rij en in het gelid plaatsen van ingezonden stukken zonder meer, of is het het op eene heldere, duidelijke en vooral onbevooroordeelde wijze uiteenzetten van kwesties welke het onderwerp kunnen zijn van ingezonden stukken?

Welke belangrijke onderwerpen in ingezonden stukken behandeld zijn door de redactie met een hoofdartikel ingeleid?

Waar vinden we de noten van de redactie? — —

Voor welk weekblad zijn ingezonden stukken de hoofdfactor, de levensader?

Toch alleen voor die, welke aan een zekere bloedarmoede lijden en voor welke de redactie feitelijk een wassen neus is.

Ingezonden stukken zullen ongetwijfeld den bloei van het S. W. verhoogen, de belangstelling vergrooten, maar de hoofdzaak, de kern van een blad moet toch wezen de stof, die de leiders leveren.

Bij het lezen van Uw „Oproep” zouden we tot de conclusie moeten komen dat U zich als hoogste taak stelt den lezers

¹⁾ Juist! 11 Oct. 1906 j. na Chr. geb.

meer belangstelling te vragen voor stukken welke door die lezers zelf geschreven zijn. Dan onttaardt het blad in een correspondentieele debating. — —

Als de leiding van een blad zorgt voor pittige, belangrijke stukken zal er al vrij spoedig zoo'n roep van uitgaan, dat de lezers het zich tot een eer zullen rekenen dat er van hunne stukken worden opgenomen.

De redactie heeft dan ruime keus, en zal niet genoodzaakt zijn, ook die stukken tot bladvulling op te nemen, welke zooals U het zelf uitdrukt, anders misschien in de prullemand waren terecht gekomen.

Want is de wensch in Uw „Oproep” uitgedrukt niet:²⁾ „Schrijft lezers, schrijft! beroerd of niet, schrijft! Zelfs de stukken, die anders met Uw anderen rommel den vuilnisbak zouden bereiken, zijn nog goed genoeg voor het S. W.! Waarlijk lezers! wij kunnen niet meer, schrijft dan toch!”

Het is niet uit gemakzucht, maar uit zuivere liefde voor ons blad dat we U smeeken. Vertrouw ons al Uw geestkinderen toe, ook die welke onder de allerongunstigste omstandigheden op de wereld kwamen. Wij met ons zevenen — (welke bladen kunnen bogen op zulk een quantum medewerkers van die kwaliteit) — voelen ons niet in staat het langer vol te houden zonder Uw steun.

Wij raken uitgeput. Onze bronnen drogen op. Het eenige behoud voor ons blad is dat Ge schrijft, altijd maar schrijft, opdat het redigeerend lichaam, niet uit gemakzucht, maar tot op-adem-komen, wat kunne rusten en wachten op nieuwe inspiraties. Want o! onze geest raakt zoo uitgezogen, zoo echt leeg. Onze redactie-geest, lezers, en daarmee ons blad, staat op het punt failliet te gaan.³⁾

W.

²⁾ Neen, zij is dit niet! (Red.)

³⁾ Gij vergist U! (Red.)

Aan W.

Wij danken U zeer voor Uw prettig stukje.

Slechts gelooven wij wel iets er tegen in te mogen brengen. U schijnt eenigszins verkeerd ingelicht omtrent het samenstellen van een blad, wanneer U meent dat dit door zijn redacteuren wordt gevuld. Misschien is het U niet onbekend hoe elk blad veel medewerkers heeft, heel wat meer dan zeven; dat die medewerkers doorgaans niet student zijn, dus het meerendeel van hun tijd ook aan het werken voor hun blad kunnen besteden. Bovendien zult U wel begrijpen, dat het doel van ons blad is om in een zekeren kring wrijving van denkbeelden teweeg te brengen; dat echter die kring wel wat al te beperkt wordt wanneer hij enkel uit redacteuren bestaat, is dunkt mij duidelijk. Verder konkludeert U uit het stuk van ! dingen, die te idioot zijn om verder te bespreken.

Almanak D. S. C.

Waar onder zoovele eerstejaars de meening bestaat, dat zij niet kunnen medewerken aan den Delftschen Studenten-Almanak, wil ik er hen op wijzen, dat dit zeer zeker juist een gelegenheid is, zich te onderscheiden in 't corps. Maar ook ouderen mag wel gewezen worden op het feit, dat de Almanak-redactie dit jaar niet zulke uiterste termijnen zal stellen als vorige jaren. Onder het corps komen beslist velen voor, die in staat zijn iets te leveren dat geschikt is voor opname in den Almanak, doch dit aantal wordt meest zoo verbazend beperkt door de weinige energie, die velen aan den dag leggen, door 't of zich-schamen om iets te toonen van hun letterkundige of geestelijke capaciteiten, of door de meening, dat als zij 't niet doen anderen 't wel zullen doen.

Men kan zoo licht aan den Almanak beoordeelen wat voor geest er in een corps heerscht, men kan zoo licht door varia een ander inzicht krijgen in menschen en toestanden. Laten wij Delftenaars toonen, dat er een frissche geest door ons corpsleven waait; zendt varia in, die de personen en toestanden treffen, die gij verkeerd oordeelt, zendt mengewerk in, om een bewijs te leveren, dat wij kunnen wedijveren tegen de literarisch-vlugge geesten van andere corpsen, laat in uw teekeningen zien, dat gij, evenals andere jaren, 't verst zijt in 't illustreeren van uw corpsboek.

En Gij, eerstejaars, die zoo komt kijken in het studentenleven, die nog een zeer beperkten blik hebt op alle stroomingen en toestanden in ons corps, toont dat gij weet te citeeren, toont dat gij wars zijt van 't slechte, 't absurde, dat Gij in en na den groentijd hebt opgemerkt, toont dat er een jaar is aangekomen, dat iets wil, dat iets vermag.

G. N.

Excursie der Mijnbouwkundige Vereeniging naar Bentheim, Ochtrup, Losser en Oldenzaal.

De eerste der reeks van excursies, door Prof. Molengraaff in zijn inaugureele rede aangekondigd, heeft met de studeerenden voor M.L. der beide laatste studie jaren plaats gehad naar de bovengenoemde plaatsen.

Donderdagmorgen om 7 uur verzamelden zich ongeveer 8 deelnemers aan het station in Delft, welk getal in den Haag tot 16 werd versterkt. Onder leiding van Prof. Molengraaff en Dr. H. G. Jonker, conservator van het mineralogisch en geologisch museum der T. H. S., werd de morgen doorgebracht met het bezoeken van de ingraving te Maren, nabij Utrecht, waar eenige geologische merkwaardigheden betreffende de gletschertheorie in het diluvium waren te zien. Te Arnhem werd gezorgd voor een stevig middagmaal, hetgeen zeer noodig was met het oog op de reeds doorgestane en de nog komende vermoeienissen, die een herhaaldelijk onderbroken reis van ongeveer 5 uur per boemeltrein met zich zou brengen. Om 8 uur werd Bentheim, het doel van den tocht bereikt, waar na een gezellig souper ieder spoedig zijn bed opzocht, want den volgenden dag moest er vroeg opgestaan worden.

Om 6 $\frac{1}{2}$ uur werden we uit onze warme bedden gehaald door een nijdig getik op de deur, wat des te onaangenamer was, omdat het om dien tijd 's morgens vinnig koud is. Met prachtig weer gingen we voor achten al op pad, tot we aan de plek kwamen, waar de zandsteenlagen aan de oppervlakte komen. Hier werden eenige uren besteed aan het zoeken van voor die formatie typeerende fossielen, waarbij sommigen zeer gelukkig waren, anderen hun hamers stukloopten en niets vonden. Bij dit zoeken werden we door de dorpsjeugd ijverig bijgestaan. Daarna daalden we in een zandsteengroeve af, vanwaar de beroemde Bentheimer zandsteen afkomstig is. Met den trein keerden we naar Bentheim

terug om te dineeren en gingen direct na 't eten door het Bentheimer bosch naar den Isterberg, waar in een leemgroeve zeer eigenaardige ijzerertsconcreties voorkomen, die enkele fossielen bevatten.

Hoewel allen vrij vermoeid waren, bleek er toch nog neiging te bestaan voor een kegelpartij, die met veel animo tot vrij laat in den avond werd voortgezet.

Den volgenden morgen vertrokken we voor goed uit Bentheim. Daar onze tijd beperkt was, moesten we een vlugger vervoermiddel dan onze beenen hebben, hetwelk gevonden werd in een sleeperskar, waarop twee banken waren gezet. Na een uurtje rijden kwamen we op de plaats van bestemming, de Brechte, een laagte tusschen Bentheim en Ochtrup, aan. Hier vindt men behalve een eigenaardig voorkomen van ijzerertsknollen in leem, een massa fossielen, vooral belemnieten, een dergelijk soort als die, welke de toeristen in Limburg „versteende sigaren” noemen. Hoewel het weer ons met ongenade dreigde, kwamen we droog in Ochtrup en vandaar per spoor naar Gronau, waar ons een smakelijk middagmaal wachtte. 's Middags daalden we in een leemgroeve vlak bij de Hollandsche grens af, waar een groote hoeveelheid gave fossielen voorkomen en vonden bij den molen van Losser den Gildehauser zandsteen terug.

Sommigen van ons begonnen na een bijna 3-daagsche afwezigheid naar huis te verlangen en zoo verloren we in den loop van Zaterdagmiddag de helft van ons gezelschap.

Na een tocht, die gedeeltelijk te voet, verder per trein werd afgelegd, kwamen we 's avonds in Oldenzaal, waar we dien nacht zouden blijven. In „De Ster”, in alle opzichten een gunstig contrast met ons hotel in Bentheim, maakten we weer kennis met de ons zoo dierbare Hollandsche zindelijkheid. [De avond werd doorgebracht met potspelen, waarbij zich het wonderlijke geval voordeed, dat een nieuweling den eersten prijs behaalde].

Hoewel er nog maar 7 studenten waren overgebleven, werd een deel van den Zondagmorgen besteed aan het bezichtigen van leemgroeven bij Oldenzaal. Na een heerlijke wandeling vertrokken we vandaar om 12 uur en waren tegen half zes weer in Delft terug.

Een woord van dank, komt behalve natuurlijk aan de leiders, toe aan het bestuur der Mijnbouwkundige Vereeniging, dat op voorbeeldige wijze voor alles heeft gezorgd en niet weinig daardoor heeft bijgedragen tot den goeden afloop van de excursie. Moge deze eerste, zoo buitengewoon gelukkig geslaagde excursie een voorbeeld zijn voor alle volgende!

M. S.

(Zie vervolg Tweede Blad.)

ADVERTENTIEN.

Gemeub. Voorkamer met Slaapkamer

te huur, voor f 18,— per maand.

Adres VERVERSDIJK 50 hoek Doelenplein.

(529)

Eet- en Koffietafel

aangeboden.

Adres VOORSTRAAT 75.

R I J S W I J K.

Pension aangeboden,

met frissche SLAAP- en ZITKAMER, op rustig gelegen modern ingerichte Villa.

Adres te bevragen bij den Boekhandelaar J. WALTMAN JR.

A A N G E B O D E N :

een frissche Slaapkamer,

per maand.

Adres OUDE DELFT 42.

Ter overname aangeboden: een moderne

GASKACHEL.

Te bevragen MARKT 85.

De ondergeteekende beveelt zich beleefd aan voor het wasschen en strijken van FIJN GOUD.

Ook niet ongenegen HEERENGOED te wasschen.

Mej. G. VAN BLITTERSWIJK,
Wateringsche vest No. 36.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

Piano's en Orgels

tegen billijke prijzen te huur,

bij F. J. RAAR, Nieuwstraat 6.

Stélio
High Class
Turkish cigarettes.
ALOM MET GOUD BEKROOND.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 18 OCTOBER 1906. No. 3.

Een vroege morgen.

't Was een zonnige ochtend, vroolijk, frisch, opwekkend. De zon bescheen juist dat kleine groene weitje, hoog in de lucht, als een arendsnest tegen de rotsen aangeplakt. Van de overzijde van het dal, zal hij, die vroeg is opgestaan, daar in de hoogte dat vlekje zien, een rustplaats voor het oog, helder verlicht met aan de eene zijde een zonnig stukje berg, te midden van sombere, naakte, afvallende wanden van één reusachtige steenklomp. Evenals elken morgen om dezen tijd komt ook nu de zon tusschen eene opening in de bergen doorkijken en verwarmt voor het eerst het koude vochtige grasveld.

De nacht had het leven in slaap gewiegd, de natuur had rust genomen, en ongemerkt was het kouder geworden, waren er damp en vochtigheid, niet langer belemmerd, naar boven getreden en hadden zich aan steenen en bloemen en grassprietjes vastgehecht; de lucht was van die uitwaseming bezwangerd. De dieren en de planten hadden zich stil en verlaten gehouden, en in de donkerte had men niets gehoord dan het eentonige ruischen van het water in de bergbeekjes. Het was er donker 's nachts. En 't zou heel gevaarlijk zijn geweest, daar dan te loopen; alleen het zilverschilferige beekje vond zoo als altijd zijn weg naar beneden.

En toen begon het langzamerhand te dagen. 't Werd eerst flauw licht, zoo half schemer, en toen vlugger en sneller kwamen er tinten in de omgeving, holten en vormen zag men in de groote zwarte rotsen, en de randen van de bergen aan den overkant kartelden scherp af tegen het geelwitte licht er achter. En na een tijdje kwam de zon voorzichtig er boven uit. Langzaam meer en meer en plots is het vol licht. Nu eerst is het echt zomermorgen! De dauwdroppeltjes schitteren als het licht er op speelt, het gras richt zich op, de bloemen worden onzichtbaar geopend, de steenen worden gedroogd, een marmotje doet zijn schuchter piepen hooren, de rotslijsters krijschen en vliegen druk rechts en links boven uw hoofd, de lucht wordt doordrongen van frissche geuren, zuiver en glashelder staat het blauwe uitspansel, ondoordringbaar, de natuur begint te leven! Zij is gewekt uit hare sluimering, zij schudt de slaap van zich, zij wil zichzelf zijn, werkelijk zijn.

En toch is het nog vroeg morgen, toch is het alleen hier pas licht.

Daar om u heen staan nog zwarte grove klompen, daar beneden is 't nog donker, en ligt een groote zware schaduw over het dal. Daar liggen de menschen nog te slapen, niets vermoedende van den dag of van den nacht, van natuur of van leven; daar slaapt het anders zoo rumoerige dorpje met zijne vreemdelingen, menschen uit alle streken, die er komen om de natuur te genieten!

Maar hier, zoo heel heel hoog, ver verheven boven dat dal, onzichtbaar voor vreemde blikken, hier is het zoo rein en goed, zoo rustig en vredig en toch zoo blijmoedig. Frissche jonge kracht welt er, alles lacht er. Er is niet meer en niet minder dan wat ge ziet. En daarheen is een mensch gekomen. Hij is er al klimmende gekomen. Hij is midden in den nacht opgestaan en is naar boven gelopen, gestadig aan, onvermoeid, steeds hooger en gevaarlijker, haast roekeloos soms, totdat hij plotseling stond voor dat natuurlijke gazon. Midden in de ijle zuivere lucht zoog hij de longen vol jeugd en kracht, omdat hij jong was en levenslustig, want hij had de menschen en de natuur lief. En hij ging op een steen zitten uitrusten en zich koesterende in de zon genoot hij en maakte toekomst-droomen en droomde van . . . . .

Een oude gids, die al veel had meegemaakt, en als naar gewoonte met zijn kijker naar gemzen zocht, om de menschen voor een kleinigheid er door te laten zien, zag dien morgen tot zijn groote verwondering op een hooge bergweide een jonge man die zat te knikkebollen, het hoofd in de handen, de ellebogen op de knieën.

A. B.

Artikel 180 der Grondwet.

Eenigen tijd geleden werd er door de Heeren Mr. E. J. Korthals Altes en A. E. Dudok van Heel een adres opgesteld en gepubliceerd in de groote bladen, gericht aan H. M. de Koningin, met verzoek voorstellen van wet in te dienen om de loting af te schaffen. Deze heeren echter, overwegende dat meer kracht aan dit verzoek zou worden bijgezet zoo het bleek, dat er veel aanhangers van dit beginsel en de consequenties ervan waren, namen derhalve het besluit afschriften van dit adres ter mede-ondertekening te verspreiden. De studenten te Delft aan te sporen hieraan gevolg te geven, is het doel van dit schrijven.

De mede-ondertekenden verklaren zich te kunnen vereenigen met het verzoek aan H. M. de Koningin, voorstellen van wet te willen indienen om de loting te schrappen. Dat men met het ondertekenen van dit verzoek tevens de consequenties van dit verzoek aanvaardt, spreekt van zelf. Dat men echter door mede-ondertekenen niet ook met de redenen voor het verzoek behoeft in te stemmen, is uitdrukkelijk vermeld.

Eerst zal ik even nagaan, welke redenen bovengenoemde heeren tot het verzoek geleid hebben. De voornaamste is, dat de loting in strijd is met artikel 180 der Grondwet, luidende: Alle Nederlanders, daartoe in staat, zijn verplicht mede te werken tot handhaving der onafhankelijkheid van het Rijk en tot verdediging van zijn grondgebied.

De consequentie, welke hieruit voortvloeit, is natuurlijk: algemeene dienstplicht. Zoolang deze toch niet in de Militiewet is opgenomen, is deze wet ook nog met artikel 180 in strijd. In het kort samengevat zijn dan de volgende redenen, dat algemeenen dienstplicht niet alleen aan de kracht van het leger, doch tevens de volksgezondheid, de volksopvoeding en de zedelijke kracht van het volk ten goede komen. De consequentie van algemeenen dienstplicht moet zijn eene beperking van den oefentijd in het leger, eene beperking van het aantal vrijwilligers en dus het invoeren van voornamelijk militiekader en officieren in de lagere rangen. Dit moet, omdat de uitgaven op de oorlogsbegroting niet veel meer zullen kunnen stijgen, ja liever moeten dalen en algemeene dienstplicht een grooter leger met zich brengt. De beperking van den oefentijd in het leger zal als direct gevolg vooroefening buiten het leger hebben en dus lichamelijke ontwikkeling van de geheele jeugd. Ook zou iedereen gekeurd worden waardoor heel wat onbewuste kwalen en gebreken zouden worden gevonden en behandeld kunnen worden, vooral als de keuring strenger geschiedt dan thans het geval is. Ook dit vloeit uit algemeenen dienstplicht echter weer van zelf voort; — dit ziet men tenminste in Zwitserland en Zweden ($\pm 30\%$ afgekeurd) en hier nog geen 20% , ook al omdat de lichtingen met het oog op 't beschikbare hospitaal te groot zouden worden en bij korten oefentijd ook meer gevegd dient te worden gedurende dien tijd en minder aan training kan worden besteed.

Een soortgelijk volksleger als in Zwitserland (natuurlijk met overgangsbepalingen tusschen de beide toestanden) is dus hetgeen men hoopt en verwacht van dit verzoek om afschaffing van de loting. Het is er wel niet met zooveel woorden ingezet, doch als men in het oog houdt, dat enkel schrapping van de loting ongeveer tweemaal grootere kosten zou veroorzaken en tevens dat genoemde heeren reeds jaren ijverige bestuursleden zijn van „Volksweerbaarheid”, dan zal het ieder duidelijk zijn, dat mijne bewering niet overdreven is.

Ten slotte zullen echter ook velen, die of tegen volksleger of tegen algemeenen dienstplicht zijn of die hierover geen oordeel hebben, toch met het verzoek om afschaffing van de loting medegaan, als zijnde de loting op zichzelf reeds in beginsel te verwerpen. Zoo men immers maar de redenen voor vrijstelling (keuring, broederdienst enz.) ruimer maakt, zal men even goed er toe kunnen komen om slechts $\pm \frac{1}{3}$ der bevolking te laten dienen en zeer zeker zouden maatregelen in dien geest minder immoreel zijn.

Dat hierdoor veel menschen kunnen afgekeurd worden blijkt wel uit het feit, dat jaarlijks nu slechts 3% der lotelingen onder de maat (1.55 M.) zijn en bij een minimum lengte van 1.60 M. dit percentage reeds tot 17 stijgt. Ging men dan ook weer tot de vroegere bepaling over dat slechts de helft of de kleinste helft van een aantal broeders behoefde te dienen, dat vrijwillig kader en officieren ook tot die dienende broeders werden gerekend dan zou ook dit eene groote verandering van het contingent tengevolge hebben enz. enz.

Het is derhalve mijne overtuiging (en ik hoop, dat velen deze met mij zullen deelen), dat bijna iedereen op dit adres teekenen kan en dat dus ook doet.

Te dien einde liggen dan ook afschriften van dit adres op de Sociëteit „Phoenix” en bij den heer Waltman, Binnenwatersloot 33, ter teekening.

Het geldt hier een groot belang! Laat ieder toonen dat hij ook in groote belangen belangstelling hebben kan! Neemt even de moeite te teekenen!

F. R. BÖHTLINGH.

Schouwburg-bezoek.

Aangezien gebleken is, dat men nog steeds onvoldoende bekend is met de voordeelen, die toegestaan worden aan de leden van het D. S. C., bij het bezoek aan voorstellingen in den Stads-Doelen, wenscht de Stem- en Schouwburg-Commissie er op te wijzen, dat:

1° bij de meeste voorstellingen, o.a. bij de 12 voorstellingen door het Rotterdamsch Tooneelgezelschap, Directeur Van Eijdsden, de Corpsleden toegang hebben tegen verminderden prijs.

2° voor de Corpsleden steeds worden vrijgehouden de drie voorste banken in de middenruimte, zoo noodig ook de stoelenrij daarvoor. Men behoeft dus geen plaatsen te bespreken.

3° de kaarten worden genomen aan het buffet der Sociëteit Phoenix.

4° De voorstellingen worden aangekondigd in de hal van de Sociëteit Phoenix op de deur van de voorzaal, en ook zooveel mogelijk in het Studenten Weekblad.

De Stem- en Schouwburg-Commissie.
D. W. VAN DAM, Secretaris.

Eerstejaars.

Ik moet tot mijn spijt bekennen, dat ik op 't oogenblik den schijn krijg, alsof 't jaar dat nu aangekomen is, al héél sober zijn taak opvat van onderlinge kennismaking en van deelname aan 't corps en vooral aan het kroegleven. 's Middags zitten ze er bij hoopen, kun je ze niet tellen; op kroegjolen zie je er enkele minder, maar op gewone dagen 's avonds merk je een paar kale hoofden, voor de rest slechts ouderen.

Ik begrijp niet, dat ze 's avonds een afschrik hebben van de S. P. Is dáár dan geen gezelligheid te vinden, is dáár niet de plaats geweest waar vorige jaren in hun eersten studententijd met elkaar kennismaakten en ook met ouderen in intiemer kring dan in den groentijd, is 't daar dan óók niet, waar 't op een gewone avond van de week veelal een pret was van belang onder eerstejaars, die dáár hun jong student-zijn vierden, die dáár zongen en muziek maakten, en dáár op hun studentenmoppen kwamen?

En nu? 't Schijnt dat de Professoren den eersten tijd al indruk hebben gemaakt, 't is mij niet gelukt er vele te vinden die eens wat langer dan half één bleven... En als er eens een fuifje was, dan zaten ze op kamers, dan praatten ze diep en zwaar, of zaten zich te vervelen en dan gingen ze naar bed. Soms kregen enkelen de lessen, die ze in hun groentijd hadden ontvangen, voor hun geestesoog en gingen kroegwaarts, maar de anderen vonden 't een saaie boel zoo'n kroeg.

Och wat weten ze van de gezelligheid dáár, wat weten ze van de fuifjes, die dáár kunnen gehouden worden, van de gezellige hoekjes, die ze kunnen maken in de billardzaal, van de kennissen, die ze kunnen opdoen op de kroeg.

Arme eerstejaars, ik beklag jullie over de weinige energie, die je aan den dag legt, over de fout die je daarmee begaat, werk maar vlijtig, corpsleven zullen jullie op zoo'n manier nooit leeren.

N.

Jan Student.

Liefst liep hij met nieuwe bruine schoenen aan, dat kleurde beter tegen 't blauw van zijn broek, dan zwarte. Zijn hoed mocht een ietsje scheef staan, dan keek men hem aan voor iemand die zijn borrel vooral 's middags niet liet voorbijgaan

terwille van zijn werk 's avonds. Iedere maand ging hij vooral 's middags onder 't bitteruur zijn kroegbeer afbetalen, schreeuwde luid eenige getallen... Thuis vonden ze hem een veelbelovende jongen, trots van Pa, die rijk groothandelaar was, en klepte op de soos van dingen, die Jan had uitgehaald, van oesterfuiwen en panje, die hij zelf niet gekend had in zijn jonge jaren.

Op zijn kamer prijkte een Minerva. 't Corpsbeeld, leek hem te veel een afscheiding te wezen van studenten van andere plaatsen, die toch wel eens scholden op die „handwerkers uit Delft”. Hij gaf zich 't air alsof hij Bolland liep, had op zijn bureau altijd eenige boeken liggen, los dooreen geworpen, blijk van een ontwikkelde jongen. Tegen zijn kennissen schetterde hij gewild ruw over huis, thuis schetterde hij over Delft. Op kroegjolen was hij dronken, schreeuwde hij.

In den Haag zat hij veel in kroegen, café-chantants, dronk veel biertjes, bestellend met schreeuwstem terwijl hij op de kellner vloekte. Vooral gebruikte hij uitdrukkingen, woorden die hij op de kroeg veel hoorde, die een paar weken in de mode waren. Hij probeerde in baantjes te komen, wat hem niet lukte, dan schold hij, blufte tegen zijn vrienden dat ze hem gevraagd hadden maar dat hij bedankt had: „zie je, ik heb toch al zooveel!”

Met de grootste vrees bleef hij weg van de bekende scherpe borreltafels, vond toch altijd wel een kringetje, dat hem aangaapte, dat zijn bluffen geloofde.

Iedereen kende hem wel bij name, méer ook niet. Toen hij eindelijk na een vacantie wegbleef, toen 't al te bar was geworden, merkte niemand een leegte op, alleen een paar leveranciers en zijn juffrouw, die hij nog niet betaald had.

FF.

Opmerkingen over de week.

Woensdag gaf een drukte in de billardzaal die werkelijk een ongewoon verschijnsel was; er zaten vele eerstejaars in een hoekje met kaarsen met kapjes, er werd zelfs sterke drank gedronken. 't Was echter weer vreemd, dat er meer tweede- dan eerstejaars zaten.

Bij een oud-senator werd dien avond ingebroken door een eerstejaarsclub. Een heele lange tweedejaars hield met den man, die nog steeds op Laga in 't water sprong, een fakkeloptocht door de kroeg. Bastiaan schreeuwde bijna moord en brand.

't Zelfde clubje eerstejaars werd bij den reuzenpooier voor den volgenden avond geïnviteerd op een soirée musicale, waarbij de dikke gastheer zelf als chanteur comique optrad. Bastiaan was in qualiteit aanwezig. Om half één dachten de H.H. eerstejaars echter weer aan eenige colleges, waarop plotseling allen verdwenen. De overgeblevenen vergastten zich op de goede gaven van den gastheer, reden daarna molesteerend in een rijtuig rond, terwijl de president zelfs nog een glas panje schooierde.

Vrijdag weer zoo'n kroegjool, nu van whisky, heel gerecht, scherven, bloed. Dokter gehaald. Een jongetje leek wel dood, bleek later een onbeduidend wondje te hebben, waar zou dát van komen? Tegenwoordig schijnt de oude mos vergeten te zijn: „Heb je p..., doe 't op de stoep”, tenminste de slachtbank was steeds in de midden- of achterzaal. Drie introducés voelden zich bijzonder thuis.

Vele jongetjes verdwenen héél vroeg om te gaan molesteeren, doch bij menschen, die op de kroegjool waren; ze schijnen den zin van 't molesteeren nog niet te begrijpen.

Zaterdag leek geen Zaterdag. Veel menschen die borrelden. Een draaiorgel met meisje en al door sterke menschen naar de eetzaal gesleept. Introducés nog altijd in de zelfde goede stemming, vooral in den kelder. De vlag van Frisia dekte weer een héél rare lading in de voorzaal. Een bediende speelde aan een ander tafeltje baccarat.

Inaugureele Rede van Prof. E. Vossnack.

10 October aanvaardde de nieuwbeneemde hoogleeraar in de Scheepsbouwkunde aan de Technische Hoogeschool E. Vossnack zijn ambt met het uitspreken eener redevoering in de Duitsche taal, waarvoor spr., die nog slechts kort in Nederland is, zijne verontschuldiging aanbood.

De rede, getiteld: „De ontwikkeling van het stoomschip voor de zeevisscherij”, ving spr. aan met mede te deelen,

dat het onderwerp betreft een scheepstype, dat dient als middel om de schatten der zee op te diepen, dat hierdoor in nauwe betrekking staat tot het vraagstuk van de voeding der menschheid en dat daardoor uit een oogpunt van beschaving belang heeft.

Het vischvaartuig heeft evenals de menschheid eene geschiedenis, vermoedelijk was het eerste door menschen gebouwde schip bestemd voor de vischvangst; in den loop van duizenden jaren heeft men naar vervolmaking van het schip gestreefd en nog zal men niet kunnen beweren, dat deze ontwikkeling volkomen is.

Door den gewichtigen ommekeer, gebracht in het verkeer door den stoom, in plaats van handenarbeid en later zeilen, verkreeg de visscherij een ongekenen bloei. Werd tot vóór 25 jaar de visscherij uitsluitend uitgeoefend door zeil-vaartuigen, die zich daarbij nog bedienden van de sedert meer dan 100 jaren gebruikelijke grove sleepnetten, omstreeks 1880 deed de behoefte aan visch zich dringend gevoelen, in hoofdzaak door vergroting van het afzetgebied ten gevolge van de betere omstandigheden, welke de verzending per spoor aanbod. Dientengevolge konden de zeilschepen niet meer in de behoeften voldoende voorzien.

Toen de hulp van den stoom werd ingeroepen, gaf Engeland het voorbeeld door stoomschepen uit te rusten, in het bijzonder voor de zeevisscherij.

Aanvankelijk bepaalde het stoomschip zich met de vangst van het zeilschip over te brengen naar de markt en slechts dan zelf te visschen als deze lading te gering was.

In 1884 werd in Duitschland het eerste stoomschip voor de zeevisscherij, bestemd voor de vangst met het sleepnet, aan den Beneden-Weser op stapel gezet.

Hoewel de proefnemingen hiermede gunstig affiepen ging men toch eerst eenige jaren later er toe over meerdere dergelijke schepen te bouwen; toen echter nam de aanbouw krachtig toe, zoodat men tegenwoordig onder de Deutsche visschersvloot 190 stoomschepen telt, waarvan 45 aan de Beneden-Elbe en 140 aan den Beneden-Weser thuis hooren.

IJmuiden, de meest belangrijke visscherij-haven van Nederland, is de plaats waar ongeveer 100 stoom-tractors thuis behooren.

De oorzaak van deze snelle toename der stoom-tractors is de meer en meer dringende vraag naar visch als volksvoedsel in steden op grooten afstand van de zee gelegen.

De Engelsche visschersvloot is hier de baas, zij toch telt niet minder dan 1600 stoomschepen.

Van dit alles is een natuurlijk gevolg, dat in de scheepsbouw-industrie de bouw van stoomvisscherijvaartuigen een factor is geworden, die niet uit het oog mag worden verloren.

In Duitschland werden in de laatste vier jaren gemiddeld per jaar 18 dier schepen gebouwd tot een totale waarde van f1,500,000 en zeker is het, dat over 1906 men kan rekenen op een aanmaak van 28 schepen ter waarde van f2,250,000.

In Engeland bedroeg de bouw dezer stoom-tractors in de laatste jaren 40—50 per jaar.

Ondanks de betrekkelijk kleine afmetingen is het ontwerpen en de bouw van een visscherij-stoomschip voor den bouwmeester altijd belangwekkend.

Het te bouwen schip moet aan verschillende, soms met elkaar strijdige voorschriften voldoen. Hier moet dus een vergelijk getroffen worden. Dit zal het best bereikt worden door met den reeder en den gezagvoerder overleg te plegen, daardoor bestaat de eenige kans dat een bruikbaar, zeewaardig vaartuig wordt gebouwd. Voor den ontwerper en bouwer is het dus allereerst noodig dat hij met den aard en het verloop der visscherij volkomen bekend is.

Uitvoerig ging prof. Vossnack na het verloop eener reis van 2 tot 10 dagen van de haven tot het vischgebied; de wijze waarop het schip het net uitwerpt om het daarna met een vaart van 2—2½ knoop over den zeebodem te sleepen gedurende een tijd wisselende van 3 tot 7 uren in verband met de gesteldheid van den grond; het binnenhalen van het net en het openen daarvan.

Meestal vangt men onder gunstige omstandigheden aldus 5—8 ton visch.

Als de vangst voldoende is, zoekt het schip met de meest te bereiken snelheid zijn haven op om de vangst zoo versch mogelijk aan den man te brengen en den te bedingen prijs zoo hoog mogelijk te doen zijn.

Dienden in den beginne voor de stoomvischvangst de Noordzee en het Skagerrak tot vischgrond, thans gaat men ook naar de wateren bij IJsland, naar de Witte Zee en naar de kust van Marokko.

Uitvoerig gaat prof. Vossnack na de verschillende eischen waaraan een goed gebouwde schip moet voldoen. Voor de vangst in de Noordzee en het Skagerrak kunnen volstaan schepen van 30—33 M. met 200—250 P. K. en ruimte voor 30 ton visch; voor de vangst bij IJsland en verder 35—41 M., 300—500 P. K., en 55—100 ton visch.

In den breede werden door spr. uiteengezet de factoren die van invloed zijn op de zeewaardigheid en stabiliteit van het stoomvisscherijvaartuig.

Ten slotte gaf prof. Vossnack een zuiver technische beschouwing over den bouw der schepen door hem besproken.

Handelsblad.

BOEKBESPREKING.

OL-JÖRGEN. HET LEVEN VAN EEN ZWERVER, door ANDREAS HAUHLAND. — Vertaling van G. B. NORTAKKER. — Uitgave: Hollandia-Drukkerij, BAARN.

In den laatsten tijd zijn er heel wat boeken uit het Deensch of Zweedsch vertaald; en geen wonder, want daar waren verscheiden schrijvers en schrijfsters in die landen opgestaan, die — sommige door de soberheid van hun toch gevoelvolle stijl — anderen door hun droomerig-fantastische beschrijvingen — waard waren om behalve in hun eigen land, ook in den vreemde gelezen te worden.

Jammer echter is het, dat nu het eenmaal bekend is dat er uitstekende Noorsche schrijvers zijn, men begint te meenen dat elke Noorsche schrijver uitstekend is. Want dat er lieden van die meening zijn, daaraan zou men bijna ophouden te twifelen als men opmerkt hoeveel uit het Noorsch vertaalde werken er bij ons worden uitgegeven.

Zooals alles, is ook de litteratuur van den gemiddelden mensch onderhevig aan mode; het is mode Noorsche schrijvers te lezen en dit, gevoegd bij het feit dat slechts enkelen de taal zelf kennen, is genoeg om het aanzijn te geven aan een gansche schaar van vertalers, welke weleens vreemde denkbeelden schijnen te hebben omtrent de eischen die men aan een Hollandsche vertaling mag stellen. —

Naar mijn meening heeft de wijze van vertaling van het boek, waarvan de titel hierboven staat, er toe bijgedragen om het weinig sympathiek te maken.

De vertaler verliest telkens uit het oog dat men Noorsche boeren, zelfs in het Hollandsch, geen on-Hollandsche uitdrukkingen mag in den mond leggen.

Telkens en telkens stoot men op allervreemdste zinswendingen en op uitdrukkingen die klakkeloos en letterlijk uit het Noorsch vertaald, voor ons absoluut geen zin hebben of dikwijls zelfs belachelijk zijn.

Wie heeft er bijvoorbeeld ooit een moeder aan haar hongrig kind hooren antwoorden: „Ik heb niet zooveel, als je in je oog kan hebben“?

Wie heeft er ooit gehoord van een leenman, behalve uit zijn geschiedenisboek en voór de middel-eeuwen?

Toch schijnt Noorwegen nog op dezen stond, altijd volgens de vertaler, in het bezit van leenmannen.

Nog meerdere ongerijmdheden vallen op; zoo diene als voorbeeld:

Het concentreerde zich in duisternis, bosch en nacht tot een aangroeiend geluid als het knarsen van sledewielen op een witbevoren weg.”

Het is „de zachte aanraking van den uitersten punt van een uilevleugel tegen het loof.”

Het klinkt vreemd, zelfs in de ooren van ? die toch al zooveel geïllustreerde meesterwerken, uitgave Dalmeyer, gelezen heeft.

Enfin, ik geloof dat van de vertaling weinig goeds te zeggen valt.

Maar ook de strekking van het boek is gewaagd. In het geheel treedt 'schrijvers afschuw van beschaafd leven op den voorgrond. Alles wat maar eenigszins streeft naar zedelijke verbetering is uit den boeze en brengt de menschheid ver achterop.

Slechts natuurleven, in hutten, eenzaam op de hei, maar toch weer zòd, dat er gelegenheid is tot het stillen van paarlust, dranklust, vechtlust en andere lusten: slechts fanatisme en niet-nadenken kan den mensch heil brengen. Ol-Jörgen is degeen, die door den schrijver is voorbestemd om tot die meening te komen. Ik zeg de voorbestemming door den schrijver is het; het karakter van den jongen man, hoe dat hem tot die konklusie brengt, is duister.

Al de kennis van de verdorvenheid der samenleving, behalve die, welke Ol-Jörgen als koopman op dorpskermis- sen opdoet, ontleent hij aan de verhalen van zekeren Holmstein, iemand die een ongelukkig leven had en zich getroost voelt door ruwe hartelijkheid van hem niet-begrijpende boerenmensen. Het boek eindigt in een gedicht. Anderen raad ik aan het eens te lezen en te zien of zij er een touw aan kunnen vastknoopen; mij was het duister, bleef het duister en zal het wel duister blijven.

?

Ingekomen boeken:

VERSLAG VAN DE REDE door Prof. Bolland in het gebouw „Odeon” te Amsterdam tot opening zijner colleges den 25sten September 1906 uitgesproken. Leiden, A. H. Adriani '06.

STILLE ONTROERINGEN, door Louis Carbin.

DONATIENNE, door René Bazin. Holl. vertaling. Firma D. Kraaijenbrink, Woerden.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

De Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten Almanak voor 1907 heeft zich als volgt samengesteld:

C. D. van Tienhoven,	President.
H. Grevers,	Secretaris.
Th. Roqué,	Vice-President.
F. Vening Meinesz,	1e Commissaris.
M. A. Henny,	2e Commissaris.

—o—

Heeren Repetitoren, die hun naam als zoodanig in den Almanak van 't D. S. C. geplaatst wenschen te hebben, wordt beleefd verzocht naam en adres bij den Secretaris der Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten Almanak vóór 1 November a.s. in te zenden.

Namens bovengenoemde Redactie,
De Secretaris,
H. GREVERS.

SOCIETEIT PHOENIX.

Contributie 1e termijn kan tot 5 November worden afgedaan.

LAGA.

Vrijdag 25 Oct. onderlinge wedstrijden.
In te schrijven op de loods.

ODIN.

De oefeningen zijn aangevangen Maandags en Donderdags van 8 tot 10 uur.

Tot verificateurs zijn benoemd:

M. Gatsonides.
W. H. Tromp.
L. J. van Es.

DELFTSCHE STUDENTEN WEERBAARHEID.

Bestuurscandidaten:

F. A. Vening Meinesz,	Praeses.
H. A. A. Collot d'Escury,	Secretaris.
S. F. Wttewaal,	Vice-Voorzitter.
S. A. van den Bergh,	Thesaurier.

Het bestuur maakt bekend dat van 't jaar weer voor de leden een kosteloze vier maanders cursus geopend zal worden, en verzocht in te teekenen op de lijst op de S. P.

TECHNISCH LEESGEZELSCHAP.

Het bestuur heeft zich als volgt geconstitueerd:

C. D. van Tienhoven,	President.
W. J. Muller,	Secretaris.
H. Grevers,	Secretaris.
E. Hijmans,	Penningmeester.

D. S. V. & C. V.

Bestuurscandidaten:

M. Henny,	Praeses.
Th. Roqué,	Secretaris.
L. Schalkwijk,	Thesaurier.
B. van Exter	Commissarissen.
L. van Gogh	

STUDENTEN CARROUSEL VEREENIGING.

Algemeene Vergadering op Vrijdag 19 Oct. 1906, te 4 uur n.m., op den sherrywagen der S. P.

Punten van behandeling:

1. Wetswijzigingen.
2. Wat verder ter tafel zal worden gebracht.

ROOMSCH-KATHOLIEKE STUDENTEN-VEREENIGING.

Gewone Vergadering Dinsdag 23 Oct. 1906. Inleider de Heer F. J. KUSOER, Te verdedigen stelling.

Hamlet gaat onder door den strijd met het onbekende.

MINERVA.

De hoofdredactie van het A.N.S.W. „Minerva” heeft zich voorloopig als volgt samengesteld:

A. M. Joeekes,	Praeses,	Hoogewoerd 85.
W. Nolen Jr.,	Ab-actis,	Noordeinde 3.
H. Fokker,	Quaestor,	Bloemmarkt 22.
A. J. v. Hengel,	Bibliothecaris,	Rapenburg.
W. ETTY,		Rapenburg.

Met goed gevolg hebben de volgende Hollanders afgelegd het toelatings-examen voor het Eidg. Polytechnicum te Zürich, gehouden van 5—12 Oktober:

voor werktuigkunde, de Heeren:

Baron Haersolte van Haerst, Kerkhoven,
Boterhoven de Haan, Bijleveld, van Male,
de Wit, van Eeden, d'Arnaud Buchholz;

voor technoloog, de Heeren:

van Oostrom Meyes, van Wulften Palthe,
van Gelderen, benevens de Heer Teding van
Berkhout (Landwirth).

Aan de Universiteit werd toegelaten: de Heer Bromberg.

—o—

Het wintersemester is 16 Oktober begonnen.

CORRESPONDENTIE.

Aan REX. Hoewel enkele deelen van Uw stuk niet slecht waren, kwam Uw stuk ons, als geheel, niet geschikt tot opname voor. Wij waardeeren echter zeer de belangstelling die gij voor ons blad toont. RED.

A G E N D A.

DELFT.

Woensdag 24 October. Stads Doelen: Brondgeest-ensemble: „Taptoe”; 8 uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 19 October. Diligentia: Alliance française: „Conférence” van Armand Sunier; 8 uur.

Ned. Tooneel: „Nora”; 8 uur.

Zaterdag 20 October. Diligentia: Concert van E. van den Heuvel (zang) en G. Boyle (piano); 8 uur.

Fransche Opera: „Les Huguenots”; 8 uur.

Zondag 21 October. Diligentia: Matinée van Ludwig Wüllner en Coenraad Bos; 2 uur.

Dierentuin: Brondgeest-ensemble: „Taptoe”; 8 uur.

Maandag 22 October. Geb. v. K. en W.: Opera-Vereeniging: „Fidelio”; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 19 October. Tivoli-Schouwb.: Brondgeest-ensemble: „Neef!”; 8 uur.

Groote Schouwburg: Rott. Tooneelgez.: „De stem van het hart”; 8 uur.

Zaterdag 20 October. Groote Schouwb.: Opera-Vereeniging Amsterdam: „Fidelio”; 8 uur.

(Zie vervolg Derde Blad.)

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 18 OCTOBER 1906. No. 3.

HANDLEIDINGEN-VEREENIGING. STAND DER WERKZAAMHEDEN.

Kommissie.	Onderwerp.	Stadium der bewerking.	Bewerker.	Vermoedelijke datum der uitgave.
Kommissie voor de Algemeene Wetenschappen.	Differentiaal I.	verschenen (Mei)	W. Th. Holtappel.	November. November. October.
	" II. ¹⁾	" (Aug.)	"	
	Analytische Meetkunde I.	" (Oct.)	D. Postma, W.I.	
	" II.	ter perse	E. H. M. Beekman Mz. M.I.	
	Integraal.	in "bewerking.	Prof. Dr. G. Schouten.	
	Hoogere Algebra.	versch. (Sept.)	"	
Civiele Kommissie.	Theoretische Mechanica I.	ter perse.	J. W. Albarda, W.I.	October.
	" II.	in bewerking.	"	
Civiele Kommissie.	Parl. Geschiedenis en Adm. Recht. ²⁾	in bewerking.	J. W. Albarda, W.I.	November. November.
	De plaatijzeren brug (onderdeel college Bruggen).	in bewerking.	N. C. Lambrechtsen, C.I.	
Werktk. Kommissie.	Kleinste kwadraatjes.	in voorbereiding.	—	gedeeltelijk in October.
	Waterstaatswetgeving.	in bewerking.	H. Strick v. Linschoten, C.I.	
	Locomotieven.	in bewerking.	A. Brunt, W. I.	
	Calorische Werktuigen.	versch. (Sept.)	J. H. Müller Jzn., W. I.	
Mijnbk. Kommissie.	Hefwerktuigen.	in bewerking.	G. H. W. van Aken.	gedeeltelijk in October.
	Wateropvoerwerktuigen.	handschrift gereed.	G. Ferguson.	
	Stoomketels (Dijxhoorn).	in bewerking.	N. G. Kam, W. I.	
	Machines en Ketels (Holst).	in bewerking.	D. C. Merens.	
Mijnbk. Kommissie.	Kinematica. ³⁾	gedeeltelijk ter perse.	Prof. Dr. J. Cardinaal.	gedeeltelijk in October.
	Docimatie.	in voorbereiding.	L. Loeb. W. C. Klein.	
Technol. Kommissie.	Organ. Scheikunde, Aromatische verb.	ter perse.	H. C. Welter, T.	October.
	" " Alifatische " ⁴⁾	in bewerking.	W. P. Smit, T.	
Scheepsbk. Kommissie	Stabiliteit. ⁵⁾	in voorbereiding.	—	October.
Electr. Kommissie.	Constructie van gelijk- en wisselstroommachines.	in voorbereiding.	G. C. Snijders, W. I. E. J. Thierens, W. I.	October.

HET BESTUUR.

Aanteekeningen.

- 1) Aan Differentiaal II wordt eene litteratuur-opgave toegevoegd, welke Prof. Schouten bewerkt en den leden gratis verstrekt zal worden.
- 2) De bewerking van Parlem. Geschiedenis en Administratief Recht ondervond vertraging door langdurige ongesteldheid van den heer Albarda.
- 3) Kinematica zal bij gedeelten verschijnen. Binnenkort kan het 1^e gedeelte verwacht worden, behelzende de stof, die Prof. Cardinaal zich voorstelt te behandelen vóór de Kerst-vacantie.
- 4) Het mogelijke aftreden van Prof. Hoogewerff maakt het verschijnen van de handleiding „Organische Scheikunde (Alifatische verbindingen)” onzeker.
- 5) De uitgave van Stabiliteit stuit op geldelijke bezwaren. Het bestuur zal de mogelijkheid der uitgave nader overwegen. De handleiding Polarisation en Interferentie, vroeger toegezegd, zal vermoedelijk voorloopig niet verschijnen.

ADVERTENTIEN.

TE KOOP AANGEBODEN:
een Waterpas-Instrument,

—:— BECKER EN BUDDINGH —:—
(nieuwste constructie) benevens

een Theodoliet.

Te bezichtigen aan „HET WOONHUIS”, Noordeinde 33,
’s-Gravenhage.

Het beste adres voor **PILSENER BIER**, gebotteld in Champagne-flesschen met kurksluiting, is bij:

H. NIJHOFF,
Oude Delft 192.

BOEKHANDEL J. WALTMAN Jr.
Binnenwatersloot 33.

Verschenen:

BOLLAND,

Verslag van de Rede in het Gebouw
„Odeon” te Amsterdam,
tot opening zijner colleges, den 29sten
September 1906, uitgesproken.

Prijs f 0,75.

Bolland, Gnosis en Evangelie.

Prijs f 1,80.

TIME IS MONEY!

Leert Moderne Talen,

GIJ VERDIENT GELD.

Leert ze op de Berlitz School,

GIJ SPAART TIJD.

Prospectus vrij.

Proefles gratis.

DELFT, Oude Delft 209.

ALBUM van 12 Lichtdrukplaten

„DELFT”

IN BLAUW LINNEN MAP.

Prijs f 1,--.

De platen zijn afbeeldingen van:

1. OUDE DELFT bij de Oude Kerk.
2. ZUIDWAL.
3. HET KANAAL.
4. DE OOSTSINGEL.
5. DE CAMERETTEN.
6. WATERINGSCHHE VEST.
7. HET NOORDEINDE.
8. NOORDEINDE HOEK KOLK.
9. KOORNMARKT.
10. HET STADHUIS (achterzijde.)
11. DE OOSTPOORT.
12. TWEE OUDE GEVELS.

Spoedige bestelling is gewenscht, daar de voorraad gering is.

Voorhanden bij de boekhandelaren:

- M. J. COUVÉE, Hypolitusbuurt.**
J. VAN OEL Jr., Koornmarkt.
J. VIS Jr., Oude Kerkstraat.
J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot.

Bij het kopen van

Corpsbeelden

wordt H. H. Corpsleden aanbevolen bijzonder te willen letten op het Senaatslak, dat op elk beeld moet zijn bevestigd, wil men verzekerd zijn dat het afgietsels zijn van het origineele Corpsbeeld.

De prijzen zijn:

Enkel beeld	f 4.25	} Groot model.
Beeld met voetstuk „	5.75	
„ „ console „	5.75	
Enkel beeld	f 3.75	} Klein model.
Beeld met voetstuk „	4.50	

Verkrijgbaar bij den Boekhandelaar

J. WALTMAN Jr.,
 Binnenwatersloot 33.

Divandekken en Wandkleeden

van af f 10,—.

Een mooi oud Smyrna-tapijt,
4 × 2,50 M²., voor slechts f 35,—, uitstekend voor wand-
tapijt met wapens of gordijn.

Eenig adres voor Loodglaspapier.

C. VEGT, Oude Langendijk 2.

Café-Restaurant J. DE MAN,

HYPOLITUSBUURT 31.

Gelegenheid voor Eet- en Koffietafels.

KOFFIETAFEL per persoon . . .	35 cent.
DINER à	80 cent.
BOEKJES, 10 DINERS.	f 7,50.
DINER	1,00.
BOEKJES, 10 DINERS.	9,00.

Uitzending van Dinners à 80 cents en hooger.

Aanbevelend, **J. DE MAN**,
voorheen Chef-Kok Hotel „WILHELMINA”,
Hypolitusbuurt 31.

TEEKENSCHRAGEN.

Ondergeteekende beveelt zich beleefd aan
voor het maken van TEEKENSCHRAGEN
voor H.H. STUDENTEN.

Solied en sterk. Prijs f 2,50.

Minzaam aanbevelend,

J. M. F. IJSSELING, Timmerman.

Breestraat 32.

Werkplaats: **GASTHUISSTEEG 7.**

Hygiënisch anti-septisch Salon voor Scheren en Haarsnijden,

18 NIEUWSTRAAT 18.

Ingericht overeenkomstig de eierlang door de
wet te stellen eischen voor Hygiëne.

Volgens deskundigen wordt het door mij ge-
bruikte ontsmettings-apparaat als afdoende
aanbevolen.

Hoogachtend, **G. SIEPMAN.**

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

Passage-Bureau

J. DE KUYSER & ZONEN,

Oude Delft 229 en 231.

Stv. Mij. „Rotterdamsche Lloyd”,
via Rotterdam-Marseille.

Stv. Mij. „Nederland”,
via Amsterdam-Genua.

Alle informatiën, zoowel voor passagiers als voor ver-
zending van goederen, kosteloos verkrijgbaar.

CHARLES ABRAAS

--- PHOTOGRAAF D. S. C.

OUDE DELFT 145

--- TELEPHOON No. 295.

ATELIER EERSTE RANG.

ONDERSCHEIDINGEN:

s-GRAVENHAGE 1904.

's-GRAVENHAGE 1906.

GENUA - - - 1905.

DRESDEN - - - 1906.

VAKBOEKEN.

Uitgaven van S. L. VAN LOOY, Amsterdam.

Leerboek der Chemische Technologie, door F. H. ELJDMAN JR.,
*Technoloog, Werktuigkundig Ingenieur, Leeraar aan de Industrie-
school, Enschedé.* Met voorwoord van Prof. L. ARONSTEIN.
Met 135 teekeningen. 4°. f 9,—, geb. f 10,—.

**Handleiding voor den Metaalbewerker en den Leerling in
het Machinevak.** Voor zelfonderricht en tevens ten dienste
van het Ambachtsonderwijs, door F. C. VAN DER TOGT,
Leeraar aan de Ambachtsschool te 's-Gravenhage. Met 196
afbeeldingen. f 1,75.

Practische Zeevaartkunde, door C. MAAS, *Oud-Gezagh. der
Gouvernements-Marine.* Met 350 teekeningen. Compleet in
2 dln. f 12,—, geb. f 13,—.

Handboek voor Timmerlieden, door H. J. DE GROOT, *Inspe-
cteur M. O.* Tweede druk. 4°. Met 1346 teekeningen. f 7,50;
geb. f 8,50.

**Vakonderwijs in het Buitenland, in verband met het vak-
onderwijs in Nederland**, door H. J. DE GROOT, *Inspecteur
M. O.* Verslag aan de Regeering uitgebracht naar aanleiding
van een inspectiereis door Baden, Wurtemberg, Beieren,
Saksen, Oostenrijk en Hongarije. f 1,25.

**Vorm en versiering van het Hout, Handboek voor Leeraren
in het Vormtekenen, aanstaande Bouwkundigen, Timmer-
lieden en voor Zelfstudie**, door J. KAPER WZ., *Leeraar
aan de 1e Ambachtsschool en aan de Avond Ambachtsschool
voor Timmerlieden te Amsterdam.* 32 platen in rood en
zwart gedrukt met beschrijvenden tekst. f 3,—.

Leidraad voor de Kennis van Bouwmaterialen, ten dienste
van Ambachtsscholen en Avondvakscholen, door E. RIEPMA,
Directeur der Ambachtsschool te Groningen. Met figuren.
2e geheel herziene druk. f 1,25.

De Meubel-Constructeur, door P. DOORN, *Directeur der
Ambachtsschool te Haarlem.* 40 platen in folio met verklaren-
den tekst in 4°. f 7,50. Platen in portefeuille en tekst
geb. f 10,—.

Voor werkplaats en School, door J. B. HEUKELOM, *Leeraar
aan de Teekenschool voor Kunstambachten, Amsterdam.* 300
figuren en Samenstellingen gebaseerd op het vierkant.
32 bladen in kleuren en in zwart. In map f 2,40.

Handboek voor den Electricien, door A. C. ZOETHOUT AZN.,
Electrotechnicus te Dordrecht. Met ongeveer 700 teekeningen.
Compleet in c.a. 20 afl. à 30 cent.

Maison „HAAS”,

CUISINIER,

34 --:-- KOORNMARKT --:-- 34.

Door de steeds grootere aanvraag van **dagelijksche
Diners** in diverse prijzen, heb ik met mijne **leveran-
ciers** een **contract** gesloten, waardoor ik in staat ben
Diners uit te zenden van af **50 cents** bij abbonement
van **20 bons**. Ook **Diners** van 60 cents bij abonne-
ment van **20 bons**. **Diners** van **80 cents** worden
bij abbonement van **20 bons** geleverd tegen **70 cents**.

N.B. De bons zijn 30 dagen geldig en niet persoonlijk.

Het Gedenkschrift

van de Koninklijke Akademie en van de Polytechnische School, uitgegeven ter gelegenheid van de oprichting der Technische Hoogeschool, door Mr. H. H. R. ROELOFS HEYRMANS samengesteld, met medewerking van verscheidene Hoogleraren der T. H. S. en van oud-leerlingen der P.S., versierd met een **groot aantal platen** en de **portretten** (o. a. **van alle Hoogleraren aan de T. H. S.**) zal **ZEER BINNENKORT** verschijnen.

Onder de verschillende bijdragen behoort ook „De verhouding van het Delftsch Studentencorps tot de Kon. Akademie en de Polytechnische School” door W. J. HOFFMAN J.Jz.

Prijs op velin papier gedrukt en in linnen band gebonden f 15,—.

„ op oud-Holl. papier gedrukt, en in perkamenten band geb. f 35,—.

Het laat zich aanzien dat dit belangrijke Gedenkschrift spoedig zal zijn uitverkocht.

Spoedige bestelling is dus zeer aan te bevelen.

**Uitgave van den Technischen Boekhandel J. WALTMAN Jr.,
Binnenwatersloot 33.**

